

Ordningsregler, samsyn

Helena Vita: Ordningsregler som ett verktyg för att främja studiero – transkribering av ljudfil

Jag heter Helena Vita. Jag är undervisningsråd på Skolverket och jobbar med att ta fram rapporter. Under 2018 har Skolverket gjort en kartläggning av hur skolor arbetar med ordningsregler. En erfarenhet som kom fram i de intervjuer som vi gjorde med rektorer och lärare är att om skolan har för många regler kan det bidra till att personalen inte orkar upprätthålla alla regler och att eleverna glömmer bort vilka regler som finns. En del skolor har därför valt ut de viktigaste reglerna och tagit bort resten. Lärare och rektorer menar att när reglerna är få, självklara och välförankrade följer eleverna dem i högre utsträckning. Under våra intervjuer betonade lärarna att det finns olika sätt att följa upp elever som bryter mot ordningsregler. En lärare berättar att det är viktigt att läraren i dialog motiverar och förklarar på ett respektfullt sätt. Dialogen kan bidra till förståelse. Att eleverna förstår reglerna menar läraren har störst betydelse för att de följer dem. De lärare och rektorer som vi intervjuade berättar att de tycker att det är mycket viktigt att personalen agerar om de ser att en elev bryter mot ordningsreglerna. En rektor menar att hur personalen agerar, eller underlåter att agera, snabbt sprider sig bland eleverna. Om personalen bestämt och konsekvent håller på reglerna kommer eleverna också i högre utsträckning att följa dem. Samsyn är viktigt men svårt. De intervjuade var i stora drag överens om hur det bör vara, men det finns en vardag på skolorna som tränger undan idealet. En lärare menar att de inte alltid orkar upprätthålla reglerna, att de ibland är trötta eller har bråttom till nästa lektion. Lärarna menar också att det kan vara lättare att säga till sina egna elever än elever som de inte undervisar eftersom de har en relation till sina elever. Även intervjuerna med eleverna visar att de kan uppleva att det blir otydligt när lärare lägger olika vikt vid att upprätthålla ordningsreglerna. Eleverna uttrycker att de vill att de vuxna i skolan ska agera. De vill att de

vuxna ska säga till elever som stör, att regelbrott ska få konsekvenser och att konsekvenserna ska vara samma oavsett elev eller lärare. Det är därför viktigt att skolans personal regelbundet diskuterar hur de ska agera och därmed öka sin beredskap för de situationer som de kan möta.